

Гомельскі універсітэт

№ 5 (925)

АЎТОРАК, 25 сакавіка 1997 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цана дагаворная

3 УЗНАГАРОДАЙ!

За шматгранную вучэбна-выхаваўчую дзейнасць, падвіжніцкую і грамадскую работу дацэнт кафедры філасофіі **ГАРАНІНА Тамара Пятроўна** ўзнагароджана Ганаровай граматай Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў.

Т.П.ГАРАНІНА ўзнагароджана таксама Ганаровай граматай універсітэта за шматгадовую плённую навуковую і вучэбную работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці.

♦♦♦

За шматгадовую плённую навуковую і вучэбную работу па падрыхтоўцы маладых спецыялістаў, актыўны ўдзел у грамадскім жыцці дацэнт кафедры вылічальнай матэматыкі і праграмавання **БЫХАЎЦАЎ Віктар Емяльянавіч** узнагароджаны Ганаровай граматай універсітэта.

ТЫДЗЕНЬ КАМП'ЮТЭРНЫХ НАВУК

На матэматычным факультэце нашага універсітэта праведзены Тыдзень камп'ютэрных навук (Gomel Computer Science Week/GCSW'97), да ўдзелу ў якім запрашаліся выкладчыкі, студэнты і школьнікі ўсіх навучальных устаноў г.Гомеля і Гомельскай вобласці, а таксама прадстаўнікі фірм, якія зацікаўлены ў развіцці камп'ютэрных тэхналогій у рэгіёне.

У рамках GCSW'97 адбыліся: алімпіяда па праграмаванню (2 індывідуальныя і 1 камандны туры) для студэнтаў 1-5 курсаў, школьнікаў 10-11 і 7-9 класаў; конкурс праграмных прадуктаў, распрацаваных у Гомелі -- Gomel-Soft'97; прэзентацыі фірм, якія звязаны з камп'ютэрнымі тэхналогіямі; дыскусійны клуб "Перспектывы INTERNET у Гомельскай вобласці"; навукова-метадычны семінар "Камп'ютэрныя тэхналогіі ў адукацыі".

Пераможцамі алімпіяды па праграмаванню сталі

першакурснік БелДУТа Андрэй Лагвіненка, вучань 11 класа СШ N9 Арцём Кузняцоў, васьмікласнік СШ N27 Аляксей Данчанка і каманда матэматычнага факультэта нашага універсітэта, за якую выступалі Ігар Ермалаеў (гр. ПМ-24), Ігар Ганчарэнка (гр. ПМ-14) і мяркуемы будучы наш студэнт, ужо ўпамянуты Арцём Кузняцоў.

У конкурсе праграмных прадуктаў прадставілі свае распрацоўкі супрацоўнікі, аспіранты і студэнты матэматычнага факультэта І.М.Зісельман, Я.Ахотнікаў, А.Бабчанка, А.Галацін, К.Вулах.

Асаблівую цікавасць у школьнікаў, студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта выклікала дэманстрацыя магчымасцей INTERNET, якая адбылася дзякуючы дзейснаму ўдзелу ГП "Белаблтэлекам" і ВКФ "Сервер". Супрацоўнік ГП "Белаблтэлекам" А.Г.Молакаў падрабязна азнаёміў прысутных з перспектывамі распаўсюджвання INTERNET на Гомельшчыне і прадэманстраваў рэальную работу ў INTERNET. Кіраўнік ВКФ "Сервер" В.А.Рай (дарэчы, выпускнік матэматычнага факультэта ГДУ) расказаў аб актыўным удзеле сваёй фірмы ва ўкараненні сеткавых тэхналогій апрацоўкі інфармацыі ў г.Гомелі і вобласці. Акрамя таго, яна забяспечыла магчымасць індывідуальнай работы ў INTERNET усіх жадаючых студэнтаў і школьнікаў на працягу трох застаўшыхся дзён GCSW'97.

Ва ўзнагароджанні пераможцаў прынялі ўдзел ВКФ

"Сервер", "Белкомдата", "Дэльта-1", за што іх кіраўнікам В.А.Раю, І.Н.Ахраменка і Н.Н.Яначкіну выказваецца вялікая падзяка як ад удзельнікаў алімпіяды, так і ад іх арганізатараў.

Асаблівую ўдзячнасць трэба выказаць тым, хто дапамагаў у правядзенні GCSW'97: аспірантам кафедры ВМ і праграмавання Я.Ахотнікаву і Н.Цішчанку -- за арганізацыю і правядзенне алімпіяды для студэнтаў і старэйшых школьнікаў; дырэктару СШ N27 Е.А.Азяўчыкавай, настаўніку інфарматыкі гэтай жа школы А.М.Філінскаму, Л.С.Ганчар (СШ N 61) -- за арганізацыю і правядзенне на базе СШ N27 алімпіяды па праграмаванню для малодшых школьнікаў; начальніку ІВЦ абласнога ліцэя А.Л.Міняйлавай -- за прадастаўленне дарагой праекцыйнай апаратуры.

Аргкамітэт GCSW'97 пачаў ужо падрыхтоўку да GCSW'98. Чакаем дапамогі і цікавых прапаноў.

У.АРЛОЎ,

дэкан матэматычнага факультэта, М.ДАЛІНСКІ, начальнік ІВЦ.

ВІНШУЕМ!

Рэктарат, грамадскія арганізацыі універсітэта, дэканат, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты факультэта фізічнай культуры горада віншуюць аспіранта кафедры АЛФК, выкладчыка кафедры лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту **СЕЎДАЛЁВА Сяргея Уладзіміравіча** з паспяховай абаронай дысертацыі на атрыманне вучонай ступені кандыдата педагагічных навук.

На гэтым здымку вы бачыце першакурсніка эканамічнага факультэта Гардзея КЛІМАВА, які 13 сакавіка заваяваў ганаровае званне "Містэр універсітэта-97".

Матэрыял аб праведзеным традыцыйным конкурсе чытайце на 7-ай старонцы нашай газеты.

Фота У.Чысціка.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСИТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ НА І КУРС ЗАВОЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА на 1997-1998 НАВУЧАЛЬНЫ ГОД

Ва ўніверсітэт прымаюцца асобы, якія маюць сярэднюю адукацыю і пастаянна пражываюць у рэспубліцы, грамадзяне Беларусі і беларусы, якія пражываюць за яе межамі, а таксама грамадзяне Расійскай Федэрацыі.

Прыём залу -- з 25 красавіка па 14 чэрвеня. Уступныя экзамены -- з 16 па 28 чэрвеня. Залічэнне ў састаў студэнтаў: па плане -- да 5 ліпеня, на ўмовах аплаты -- да 25 жніўня.

Паступаючыя на ўсе спецыяльнасці здаюць 3 конкурсныя экзамены /паступаючыя на спецыяльнасць "Фізічная культура і спорт" дадаткова здаюць адзін пазаконкурсны экзамен/. Абітурыенты, якія не з'явіліся на экзамен без уважлівых прычын або атрымалі нездавальняючую адзнаку, да далейшых экзаменаў не дапускаюцца. Уступныя экзамены /за выключэннем экзаменаў па спеціфізпадрыхтоўцы і плаванні для спецыяльнасці "Фізічная культура і спорт"/, праводзяцца па праграмах, складзеных у адпаведнасці з вучэбнымі праграмамі агульнай сярэдняй адукацыі і зацверджаных Міністэрствам адукацыі. Абітурыенты здаюць наступныя ўступныя экзамены /гл. табліцу/.

№№ Спецыяльнасць	Экзамены	№№ Спецыяльнасць	Экзамены
1. Руская мова і літаратура	1. Руская мова і літаратура (сачыненне). 2. Руская мова і літаратура (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура (вусна).	7. Гісторыя	1. Гісторыя Беларусі (вусна). 2. Замежная мова (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (вусна).
2. Беларуская мова і літаратура	1. Беларуская мова і літаратура (сачыненне). 2. Беларуская мова і літаратура (вусна). 3. Руская мова і літаратура (вусна).	8. Правазнаўства	-//-
3. Матэматыка	1. Матэматыка (вусна). 2. Матэматыка (пісьмова). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).	9. Геаграфія	1. Геаграфія (вусна). 2. Замежная мова (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
4. Бухгалтарскі ўлік, аналіз і аўдыт	-//-	10. Біялогія	1. Біялогія (вусна). 2. Хімія (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).
5. Эканоміка і кіраванне на прадпрыемстве	-//-	11. Фізічная культура і спорт	1. Экзамен па спеціфізпадрыхтоўцы. 2. Біялогія (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (вусна). 4. Плаванне (пазаконкурсны экзамен).
6. Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі	1. Фізіка (вусна). 2. Матэматыка (вусна). 3. Беларуская мова і літаратура або руская мова і літаратура (сачыненне).		

Абітурыенты, якія паступаюць на ўсе спецыяльнасці, акрамя філалагічных, здаюць па выбару абавязковы экзамен па беларускай мове і літаратуры або рускай мове і літаратуры. Выпускнікам сельскіх школ, а таксама тым, хто пражывае ў зонах радыяцыйнага забруджвання, даецца права прыступлення на спецыяльнасці "Правазнаўства", "Гісторыя", "Геаграфія" замест уступнага экзамена па замежнай мове, калі абавязковы экзамен яны здаюць па рускай мове, або па рускай мове, калі абавязковы экзамен яны здаюць па беларускай мове. Залічэнне ва ўніверсітэт праводзіцца па конкурсу ў адпаведнасці з колькасцю балаў, набраных абітурыентамі на ўступных конкурсных экзаменах. У першую чаргу залічваюцца:

- асобы, якія працуюць па профілю абранай спецыяльнасці;
- выпускнікі сярэдніх спецыяльных і прафесіянальна-тэхнічных навучальных устаноў, якія паступаюць на адпаведныя або роднасныя спецыяльнасці;
- інваліды, якім не супрацьпаказана навучанне;
- ваеннаслужачыя, звольненыя ў запас на працягу трох апошніх гадоў;

-- жанчыны, у якіх ёсць дзеці да трох гадоў;
-- слухачы падрыхтоўчага аддзялення.
На месцы, якія засталіся, залічваюцца іншыя асобы. Асобы, якія закончылі падрыхтоўчае аддзяленне, залічваюцца ў адпаведнасці з палажэннем аб ім. Па-за конкурсам пры атрыманні станоўчых адзнак на ўступных экзаменах залічваюцца:

- воіны-інтэрнацыяналісты;
- інваліды I і II груп, якім у адпаведнасці з заключэннем медыка-рэабілітацыйных экспертных камісій не супрацьпаказана навучанне ў ВНУ і якія могуць наведваць заняткі;
- асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасці з арт.18 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС";
- круглыя сіроты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў.

Пры роўнасці конкурсных балаў перавагу маюць: -- медалісты школ, выдатнікі сярэдніх спецыяльных наву-

(Заканчэнне на 6 стар.)

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЙ РАБОЦЕ -- НОВЫЯ ІМПУЛЬСЫ

Павышэнне патрабаванняў да вучэбна-вываўчага працэсу ва ўніверсітэце стымулюе авуковую і вучэбна-метадычную работу на кафедрах і факультэтах.

12 сакавіка на эканамічным факультэце была праведзена анферэнцыя выкладчыкаў і ўпрацоўнікаў па праблемах дасканалення вучэбна-метадычнай работы, арганізаваная дэканатам і вучэбна-метадычнай камісіяй факультэта /старшыня -- дацэнт І.С.Лазуцэнкава/.

У цэнтры ўвагі ўдзельнікаў анферэнцыі аказаліся праблемы асваення новых тэхналогій і арганізацыі вучэбнай работы.

У дакладзе дэкана эканамічнага факультэта дацэнта Т.В.Карпей адзначалася неабходнасць разгляду арганізацыі і эканомікі прадпрыемства, фірмы ў арганічных сувязях з усёй інфраструктурай сучаснай эканомікі як з мясцовымі органамі кіравання, так і на міжнародным узроўні. Нельга ігнараваць і сусветны вопыт, калі мы мкнемся да больш адкрытага поўнага ўключэння ў сусветную гаспадарку. Каб праставацца да законаў сусветнага рынку, трэба іх перш за ўсё звычыць, зразумець, чым сіруюцца ў сваёй практыцы нашы эканамічныя партнёры, якія прыяцпы дзейнасці разнастайных міжнародных эканамічных арганізацый, з якімі нам трэба

супрацоўнічаць. Т.В.Карпей падзялілася ўражаннямі аб наведванні французскага ўніверсітэта Овернь-Клермон-І і звярнула ўвагу на высокую арганізацыю і патрабавальнасць да бягучай ацэнкі ведаў студэнтаў, перавагу пільмовага кантрольнага работам, у якіх выяўляецца ўзровень ведаў і ўменняў, метадыку рашэння заданняў, стыль выкладання. Нельга не заўважыць актуальнасць гэтых крытэрыяў у навучальным працэсе ў нашым ўніверсітэце, маючы на ўвазе неабходнасць фарміравання высокіх прафесійных якасцяў спецыялістаў для работы ў жорсткім канкурэнтным асяроддзі і высокай каціроўкі сваіх здольнасцяў на рынку спецыялістаў.

Аб мэтазгоднасці перайманнарацыянальных момантаў у замежнага вопыту арганізацыі навучальнага працэсу гаварыў дацэнт Б.У.Сарвіраў, які выступіў з дакладам аб выкладанні эканамічных дысцыплін ва ўніверсітэтах Германіі. Высокі прэстыж вышэйшай тэхнічнай і ўніверсітэцкай адукацыі ў гэтай краіне стварае атмасферу высокай адказнасці студэнтаў за сваю вучобу. Правядзенне толькі пісьмовых экзаменаў патрабуе найвышэйшай самааддачы і арганізаванасці студэнтаў на бягучых занятках. Гэтану садзейнічаюць матэрыяльная, камп'ютэрная аснашчанасць навучальнага працэсу, прыма-

ненне праблемнага метаду чытання лекцый, з тэкставым зместам якіх студэнты маюць магчымасць азнаёміцца да іх пачатку.

У параўнанні дысцыплін вучэбных планаў роднасных эканамічных спецыяльнасцяў нашага і нямецкіх, амерыканскіх ўніверсітэтаў прыкметна аддаецца перавага большай прафесійнай накіраванасці дысцыплін замежных ВНУ, асабліва камерцыйнага, правазнаўчага цыклаў.

Аднак у дыскусіі было адзначана, што гуманітарныя дысцыпліны ў падрыхтоўцы эканамістаў павінны павышаць агульную культуру сучаснага спецыяліста. І ў гэтых адносінах нашы студэнты ніколькі не ўступаюць замежным.

Вопыт замежных ВНУ сведчыць аб дыферэнцыяцыі аплаты працы выкладчыкаў з улікам іх рэальнай прафесійнай аддачы, распрацоўкі новых лекцыйных курсаў, кіраўніцтва курсавым і дыпломным праектаваннем.

Загадчык кафедры бухліку і аналізу дацэнт У.П.Бабына ў дакладзе аб павышэнні эфектыўнасці выкладання дысцыплін кафедры звярнуў увагу на арганічнае адзінства як бы базіса і надбудовы ў змесце любой эканамічнай дысцыпліны, паколькі аснова такіх эканамічных катэгорый, як выдаткі, прыбытак, прадукцыйнасць, падаткі адзіная ў

любой эканоміцы, а механізм іх рэалізацыі "настройваецца" з улікам спецыфікі задач, якія вырашаюцца ў грамадстве.

Апошняе патрабуе сістэмнага абнаўлення вучэбных дысцыплін з улікам новай нарматыўнай заканадаўчай базы.

У выступленні асістэнта кафедры эканомікі і сацыялогіі працы Э.І.Лізаравай абгрунтавалася ідэя фарміравання прафесійных навыкаў эканамістаў на старшых курсах дзякуючы ўдзелу студэнтаў у малых творчых калектывах інфармацыйнага, кансультацыйнага характару з э л е м е н т а м і прадпрыемальніцкай дзейнасці.

Некаторыя выкладчыкі ўніверсітэта прадставілі свае матэрыялы па ўдасканаленню вучэбна-метадычнай работы да публікацыі ва ўніверсітэцкім зборніку.

У заключэнне старшыня вучэбна-метадычнай камісіі эканомфака дацэнт І.С.Лазуцэнкава выказала пажаданне аб правядзенні штогод канферэнцыі такой накіраванасці, а іх рэкамендацыі эфектыўна рэалізоўваць ў рабоце кафедраў. Відавочна таксама, што ў канферэнцыях павінны ўдзельнічаць і студэнты, думка якіх можа ўнесці карэктывы ў вучэбны план.

М.ГЕРАСІМЧЫК,
загадчык кафедры эканамічных тэорый, дацэнт.

Аб актуальнай праблеме

КАБ ВЫЖЫЦЬ ЧАЛАВЕЦТВУ

Па запрашэнню Маладзёжнай Інфармацыйнай арганізацыі Ніжняй зямлі Саксоніі JANUN я прымала ўдзел у Жаночай Міжнароднай антыатамнай канферэнцыі, якая праходзіла недалёка ад Гановаера.

На сустрэчы былі прадстаўнікі з Германіі, Галандыі, Чэхіі, Нарвегіі, Францыі, ЗША і Аўстрыі. Асноўнае пытанне канферэнцыі -- што могуць зрабіць жанчыны-дэпутаты і жанчыны грамадства супраць атамнай энергіі і, галоўнае, у абарону акаляючага асяроддзя. Яны ўпэўнены: адмова ад атамнай энергіі не азначае вяртання да пральнай дошкі, лучыны і кастра -- у каменнае стагоддзе. І, сапраўды, я і не здагадвалася, колькі ёсць спосабаў эканоміцы, накіраваць або атрымліваць альтэрнатыўную энергію. У адной з груп, дзе была і я, распрацоўвалі варыянты нашага звычайнага жыцця, але пры ўмове, што не было б той энергіі, якой мы карыстаемся -- атамнай.

Мы прымалі ўдзел у акцыі пратэсту ў Гарлебене, дзе знаходзіцца база захавання атамных адходаў і куды павінны паступіць 6 новых кантэйнераў з радыеактыўнымі шлакамі, якія перавозіць фірма "Castor".

Уражвае тая свабода, з якой людзі могуць праводзіць падобныя акцыі. Мы стаялі каля невысокай агароджы, па адзін бок, тварам да твару з ахоўнікамі, запускаючы жоўтыя шарыкі са знакам радыеактыўнай небяспекі, якія неслі пажаданні міру і адмову ад новых "Castor". Самыя актыўныя жанчыны выбівалі рытмы на афрыканскіх там-тамах і спявалі. Старэйшыя жанчыны пілі чай, а ахоўнікі ... ветліва ўсімхіліся.

Яны выступалі супраць прывозу новых кантэйнераў з адходамі -- "бомб замаруджанага дзеяння". Каб зразумець сур'езнасць гэтых людзей, іх хваляванне за сваё жыццё і сваіх дзяцей, трэба ўбачыць, з якой самаадданасцю і ў якіх маштабах яны праводзяць падобныя акцыі. "Там" нават жанчыны і дзеці сталі на абарону Зямлі і сябе. Няжо ў нас менш або няма экалагічных праблем? Яны не хочуць жыць дрэнна. А мы?..

Святлана **ЖАДЗЬКО,**
студэнтка III курса біялагічнага факультэта, старшыня грамадскага экалагічнага маладзёжнага цэнтру "Палессе".

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ АБ'ЯЎЛЯЕ ПРЫЁМ СТУДЭНТАЎ НА І КУРС ЗАВОЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА НА 1997-1998 НАВУЧАЛЬНЫ ГОД

(Заканчэнне.
Пачатак на 5 стар.)

чальных устаноў і ПТВ на аснове базавай школы, а таксама выдатнікі ПТВ на аснове сярэдняй школы пры паступленні на спецыяльнасці, якія адпавядаюць атрыманым прафесіям;

-- інваліды III групы пры адсутнасці медыцынскіх супрацьпаказанняў;

-- асобы, якія маюць ільготы ў адпаведнасці з артыкуламі 19, 20, 23, 24, 25 Закона Рэспублікі Беларусь "Аб сацыяльнай абароне грамадзян, якія пацярпелі ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС".

Універсітэт ажыццяўляе прыём студэнтаў звыш плана прыёму на ўмовах дагавораў з аплатай юрыдычнымі або фізічнымі асобамі. Заклучэнне дагавораў ажыццяўляецца пасля правядзення конкурсу.

На месцы звыш плана прыёму, колькасць якіх вызначаецца прыёмнай камісіяй, у першую чаргу залічваюцца абітурыенты, якія станюча здалі ўступныя экзамены, але не прайшлі па конкурсу. На астатнія месцы залічваюцца абітурыенты па выніках суб'яседавання па прадметах уступных экзаменаў.

Для атрымання другой вышэйшай адукацыі прымаюцца асобы на ўмовах поўнай аплаты навучання. Парадак залічэння

гэтых асоб вызначаецца адпаведным палажэннем.

Паступаючыя ва універсітэт падаюць наступныя дакументы:

- заяву на імя рэктара;
- дакумент аб сярэдняй адукацыі ў арыгінале;
- 6 фотакартак памерам 3 x 4;
- медыцынскую даведку па форме 086 У /паступаючыя на спецыяльнасць "Фізічная культура і спорт" дадаткова праходзяць медыцынскі агляд у Гомельскім абласным фізкультурным дыспансеры/;
- выпіску з працоўнай кніжкі /для асоб, якія знаходзяцца на ўліку ў службе занятасці насельніцтва, -- дакумент, які сведчыць аб гэтым/;
- дакументы, якія пацвярджаюць права карыстання льготамі;
- пашпарт /прад'яўляецца ў прыёмную камісію па прыбыцці ва універсітэт/.

Дакументы накіроўваць на адрас: 246699, г.Гомель, вул. Савецкая, 104, Гомельскі дзяржуніверсітэт імя Ф.Скарыны, прыёмная камісія.

ПРЫЁМНАЯ КАМІСІЯ.

ЭКЗАМЕНЫ ПА СПЕЦЫЯЛЬНАЙ ФІЗІЧНАЙ ПАДРЫХТОЎЦЫ

Зыходным палажэннем экзаменаў па плаванню і спецыяльнай фізічнай падрыхтоўцы з'яўляецца вызначэнне ўзроўню агульнафізічнай падрыхтаванасці і рухальнага апарату абітурыентаў.

Здача экзаменаў пачынаецца з іспытаў па плаванню і пры паспяховай здачы абітурыенты працягваюць здаваць іншыя экзамены. Экзамен па спецыяльнай фізічнай падрыхтоўцы ўключае нарматывы і патрабаванні спартыўнага шматбор'я, у якім прадугледжана выкананне чатырох абавязковых відаў фізічных практыкаванняў у адпаведнасці з існуючымі правіламі спартыўнага шматбор'я.

Вынік кожнага віду фізічных практыкаванняў ацэньваецца ў заліковых балах /гл.табліцу/. У табліцы таксама паказаны нарматывы і патрабаванні па плаванню. Дыстанцыю можна праплыць адным з існуючых стыляў плавання, прадугледжаных спартыўнай класіфікацыяй.

Неабходна адзначыць, што выкананне любога спартыўнага нарматыву чатырохбор'я ніжэй заліковага ацэньваецца двума /"2"/ баламі, якія не з'яўляюцца заліковымі і не ўваходзяць у агульную суму бальнай адзнакі за экзамен.

Такім чынам, адзнака па спецыяльнай фізічнай падрыхтоўцы складаецца з сумы вынікаў толькі заліковых балаў, набраных абітурыентам у спартыўным шматбор'і:

- ад 18 да 20 балаў -- 5 /выдатна/;
- ад 14 да 17 балаў -- 4 /добра/;
- ад 10 да 13 балаў -- 3 /здавальняюча/.

Абітурыентам неабходна звярнуць асаблівую ўвагу на плаванне. Так, аналіз вынікаў мінулых гадоў паказвае, што абітурыенты ў асноўным выбіраюць вольны стыль і, такім чынам, не заўсёды паказваюць свае здольнасці ў вивучаных імі стылях плавання. Таму выдзяленне экзамену па плаванню зроблена з мэтай павышэння як агульнага ўзроўню падрыхтаванасці па гэтай дысцыпліне, так і вызначэння эфектыўных спосабаў і стыляў плавання абітурыентамі.

Найбольшыя цяжкасці ў авалодванні нарматывамі і

патрабаваннямі па спецыяльнай фізічнай падрыхтоўцы адчуваюць абітурыенты, якія дрэнна валодаюць асноўнымі фізічнымі якасцямі -- сілай, хуткасцю, вынослівасцю, спрытнасцю. Гэта ў першую чаргу нарматывы па бегу на 1000 м, кіданню гранаты, гімнастычных практыкаваннях.

Табліца

Экзамены	Узрост	Нарматыўныя патрабаванні і заліковыя балы					
		мужчыны			жанчыны		
СПЕЦФІЗПАДРЫХТОЎКА							
Лёгкаа атлетика:							
1. Бег 100м /сек/	17-29	12.6	13.1	13.6	14.5	15.5	16.5
	30 і болей	13.0	13.5	14.0	15.0	16.0	17.0
2. Бег 1000м /мін,сек/	17-29	3.05	3.10	3.20	3.52	4.10	4.30
	30 і болей	3.15	3.25	3.35	4.10	4.30	5.00
3. Кіданне гранаты /м/	17-29	48.0	44.0	38.0	32.0	27.0	22.0
	30 і болей	45.0	41.0	35.0	27.0	22.0	18.0
Гімнастыка:							
мужчыны --							
падцягванне ў вісе на перакладзіне хватам							
	17-29	15	12	8	-	-	-
	30 і болей	12	9	6	-	-	-
жанчыны --							
згібанне і разгібанне рук ва ўпоры лежачы /згібанне рук не менш 90°, колькасць разоў/							
	17-29	-	-	-	28	22	14
	30 і болей	-	-	-	22	18	11
Плаванне 100м /мін, сек/							
вольны стыль							
	17-29	1.32	1.47	2.02	1.38	1.53	2.08
	30 і болей	1.42	1.57	2.12	1.48	2.03	2.18
	17-29	1.45	2.00	2.15	2.03	2.18	2.33
	30 і болей	1.55	2.10	2.25	2.13	2.28	2.43
кроль на спіне							
	17-29	1.45	2.00	2.15	1.53	2.08	2.23
	30 і болей	1.55	2.10	2.25	2.03	2.18	2.33

Аб папулярным конкурсе

ЗА ГАНАРОВЫ ТЫТУЛ

У гэтага конкурса ёсць ужо свая гісторыя - яму 7 гадоў. З таго часу, як ён упершыню адбыўся ў ГДУ, ён удасканалваўся, набываў новыя грані

і адценні і цяпер стаў агульналюбімым для ўсіх студэнтаў. Што гэта так, бачна было па запоўненасці актавай залы.

...Сем прэтэндэнтаў на званне "Містэр універсітэта - 97" паўсталі на сцэне як сапраўдныя джэнтльмены, якім не займаць розуму, абаяльнасці, настойлівасці, пачуцця гумару. Гардзеі Клімаў прадстаўляў эканамічны факультэт, Уладзімір Алдошкін -- гісторыка-юрыдычны, Руслан Сарокін -- фізічны, Дзмітрый Варабей -- біяфак, Дзмітрый Хоміч -- філфак, Віктар Калмагораў -- геалага-геаграфічны, Вячаслаў Тумаш -- матфак. Кожны "прад'явіў" сваю візітную картку: даў сабе кароткую, ёмістую характарыстыку, хто больш сур'эзна, а хто з добрым гумарам. Асаблівым быў імідж у Р.Сарокіна, які ён стараўся, і не беспаспяхова, утрымліваць на працягу ўсёй конкурснай праграмы -- ён паўстаў у вобразе асобы каўказскай нацыянальнасці.

Па рэкламных плакатах, развешаных у зале, няцяжка было здагадацца, што генеральным спонсарам вечара стала кампанія "Сцімарал". Таму не выпадкова ёй і прысвячаўся першы конкурс на званне "Містэр універсітэта" -- конкурс мастацкіх ідэй. Яго ўдзельнікам трэба было стварыць арыянальны рэкламны шчыт кампаніі. Найбольш удала гэта заданне атрымалася ў Г.Клімава, за што ён атрымаў каштоўныя падарункі ад спонсара.

Далей усё адбывалася на сцэне па ўзрастаючай. Кожны наступны конкурс быў усё цікавейшым і яшчэ больш відовішчым. Прэтэндэнты на ганаровы тытул выяўлялі свае літаратурныя здольнасці, даючы характарыстыку любімаму і дарослым, і дзецьмі персанажу -- Віні-Пуху. Тут мацнейшым літаратарам, на думку членаў журы, выкладчыц кафедры рускай літаратуры, аказаўся Вячаслаў Тумаш.

Юнакі дэманстравалі таксама правільны добрага густу і манер, збіраючыся павесці

ў рэстаран сваю сяброўку, уласныя гаспадарчыя здольнасці і прыхільнасці пры выбары з меню лепшага не толькі ў г.Гомелі, але і ў нашай рэспубліцы рэстарана "Майдан" найсмачнейшых страў, назвы якіх па арыянальнасці маглі б паспрацаваць з меню рэстаранаў сусветнага ўзроўню. Конкурс быў даволі складаным і справіцца з ім найбольш паспяхова змог толькі Р.Сарокін, за што атрымаў запрашэнне

жэста іграй паказаць Р.Круза больш дакладна, чым іншыя.

Ці можа звацца сапраўдным джэнтльменам той, хто не ўмее прыгожа танцаваць? Таму апошні конкурс выяўляў здольнасці кожнага юнака менавіта ў гэтым жанры. У яго не хапала дакладнага ўяўлення аб тэхніцы, рытміцы конкурсных танцаў -- лацінаамерыканскага "Ча-ча-ча" і танга "Кумпарсіта", той знаходзіў сваю іх трактоўку, за што атрымаў запрашэнне конкурсу Г.Клімаў. -- Калі гаварыць шчыра, я з дзяцінства вельмі нясмелы і нават сарамлівы. Прачытаць на публіку верш было для мяне надта складаным. Але пазней, калі ў старэйшых класах стаў удзельнічаць у школьных мерапрыемствах, гэта ў сабе пераадолеў і стаў нават перамагаць у розных конкурсах. Мне цікава было паўдзельнічаць на пачатку вучобы ў ГДУ ў агульнауніверсітэцкім конкур-

Віцэ-містэр універсітэта сёлета стаў першакурснік фізічнага факультэта Руслан САРОКІН. Прыз яму ўручае лепшы афіцыянт Беларусі 1996 г. студэнт 5-га курса эканамічнага факультэта Юрый Салаўёў.

на 2 асобы ў той жа рэстаран "Майдан".

Дамашняе заданне -- тэатральны конкурс развясцілі публіку як ніякі іншы: героі па чарзе аказваліся на бязлюдным востраве ў вобразе Рабінзона Круза. Тут было сапраўднае мора фантазіі і гумару, на што глядачы ў зале рэагавалі надзвычай бурна. Але часам тэатральнае дзейства асобных канкурсантаў "перагружалася" ролямі другога плана, што крыху перашкаджала данесці галоўную сутнасць самога героя. Таму тэатральнае журы аддало перавагу Д.Хомічу, які змог сваёй адточанай да кожнага руху і

чым ім дапамагалі мілія і абаяльныя партнёрышы. Багатая фантазія і цікавая імпрывізацыя прынеслі ўпэненую перамогу ў танцавальным марафоне Г.Клімаву.

Зала з цікавасцю чакала канчатковага прысуду журы. І вось ён вядомы: "Містэр універсітэта-97" стаў Гардзеі Клімаў, а віцэ-містэр -- Руслан Сарокін.

Прадстаўнік эканамічнага факультэта ўпершыню ў семігадовай гісторыі конкурсу стаў уладальнікам прэстыжнага тытула.

-- Я на перамогу не спадзяваўся, -- прызнаўся мне адразу пасля заканчэння

се "Ану-першакурснік!", на якім атрымаў званне лаўрэата. Калі рыхтаваўся да "Містэра універсітэта", вельмі мала што пра яго ўяўляў, але тут мне дапамаглі маральна старшакурснікі факультэта, і ў прыватнасці, Д.Бычэнка, многаму змог мяне навучыць і ўдзельнік СТЭМа ГДУ С.Балцэвіч з фізічнага факультэта. Дзякуй ім за гэта!

... Шчодрыя спонсары ўзнагародзілі і пераможцаў, і ўсіх удзельнікаў конкурсу падарункамі, а шматлікім гледачам найлепшай узнагародай у той вечар стаў выдатны настрой.

Т.ДУБЯК.
Фота У.ЧЫСЦІКА.

ДАЙНЭКА Уладзімір Сямёнавіч

15 сакавіка на 61-ым годзе жыцця раптоўна перастала біцца сэрца кандыдата эканамічных навук, дацэнта кафедры эканамічных тэорый Уладзіміра Сямёнавіча Дайнэкі.

У.С.Дайнэка нарадзіўся ў жніўні 1936 года ў г.Рэчыца ў сям'і рабочых. Яго бацька загінуў у гады Вялікай Айчыннай вайны.

З 16-ці гадовага ўзросту У.С.Дайнэка працаваў на прадпрыемствах роднага горада, затым на металургічным заводзе ў Данецку.

Пасля службы ў Савецкай Арміі Уладзімір Сямёнавіч

паступіў у Маскоўскі дзяржаўны ўніверсітэт на эканамічны факультэт, па заканчэнні якога выкладаў на кафедры палітэканоміі ў Магілёўскім машынабудаўнічым інстытуце. З 1968 па

1971 г. вучыўся ў аспірантуры Белдзяржуніверсітэта. Па заканчэнні яе быў накіраваны на кафедру палітэканоміі нашага ўніверсітэта.

У 1973 г. У.С.Дайнэка пасля абараніў дысертацыю на атрыманне вучонай ступені кандыдата эканамічных навук. Пасля гэтага яго выбіраюць старшым выкладчыкам, а ў сакавіку 1978 г. -- дацэнтам кафедры палітэканоміі.

За працяглы час работы ва ўніверсітэце У.С.Дайнэка

зарэкамендаваў сябе высокакваліфікаваным спецыялістам. Ён прымаў актыўны ўдзел у грамадскім жыцці ГДУ, горада, вобласці. Уладзімір Сямёнавіч вызначаўся прыныцыповасцю і сціпласцю, паважлівымі адносінамі да людзей, карыстаўся заслужаным аўтарытэтам. Светлая памяць аб ім надоўга захавецца ва ўспамінах яго калег і ўсіх тых, каму ён шчодро перадаваў свае веды.

Група таварышаў.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, дэканаты эканамічнага і філалагічнага факультэтаў, кафедра эканамічных тэорый глыбока смуткуюць з выпадку заўчаснай і раптоўнай смерці кандыдата эканамічных навук, дацэнта ДАЙНЭКА Уладзіміра Сямёнавіча і выказваюць спачуванне яго сям'і і родным.

ІНФАРМУЕ СЛУЖБА ЗДAROУЎ**ДЛЯ ПРАФІЛАКТЫКІ СНІДА**

На падставе распараджэння Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь ад 02.05.96г. N117 і загада рэктара ГДУ N671 ад 14 кастрычніка 1996 года былі ўнесены ў рабочыя вучэбныя планы для студэнтаў першых курсаў усіх спецыяльнасцей факультатыўныя дысцыпліны па праблеме прафілактыкі СНІДа ў аб'ёме 10 гадзін. Чытанне факультатыўнай дысцыпліны даручана аўтарам гэтых радкоў адпаведна на сямі факультэтах-спецыяльнасцях і на пяці спецыяльнасцях.

Усяго прачытана лекцый і праведзена заняткаў і анкетаванне на 12 патоках першых курсаў для 1000 чалавек. Тэматыка заняткаў строга адпавядала праграме па падрыхтоўцы студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў па праблеме ВІЧ-СНІД.

Анкетаванне студэнтаў праведзена двойчы, да пачатку навучання і пасля праслухоўвання курса. У асноўнай сваёй масе, да 85%, студэнты правільна арыентуюцца ў пытаннях ВІЧ-СНІД. Базавыя заняткі яны атрымалі

ў сярэдняй школе. У канцы анкеты студэнты пісалі свае пажаданні. Асноўны іх пералік прыводзім:

1) стварыць ва ўніверсітэце цэнтр па праблеме ВІЧ-СНІД, дзе можна было б атрымаць кансультацыю ў любы час;

2) усіх студэнтаў абследаваць на ВІЧ-СНІД;

3) прапаганду праводзіць пастаянна, але не патокамі, а па невялікіх групах, па 15-20 студэнтаў, каб была магчыма задаць любыя пытанні без узнікнення смеку ў зале;

4) бясплатна выдаваць ва ўніверсітэцкім цэнтры СНІДа прэзерватывы;

5) развесіць па ўсіх карпусах і інтэрнатах ўніверсітэта яркія плакаты па праблемах ВІЧ-СНІД;

6) гарадскому цэнтру па прафілактыцы СНІДа адзін раз у месяц даваць інфармацыю для публікацыі ў газеце "Гомельскі ўніверсітэт" па сітуацыі ВІЧ-СНІД;

7) калі ВІЧ перадаецца ад хворага чалавека, студэнты пытаюць: чаму ж гэта захворванне не заразнае?;

8) у большасці студэнтаў

узнікае таксама пытанне, чаму немагчыма атрымаць ВІЧ праз насякомых, якія смокчуць кроў? Ім патрэбна дакладнае абгрунтаванне, а не проста адказ;

9) з бацькамі ніхто такімі праблемамі не дзеліцца, з сябрамі -- рэдка, таму і хочучь мець свой даверны цэнтр ва ўніверсітэце або телефон даверу;

10) газету "СПИД-Инфо" трэба прадаваць студэнтам з 50-працэнтнай сідкай, або мець такія газеты ў чытальных залах бібліятэкі ўніверсітэта, на кафедрах, у медпункце, у прафілакторыі, у інтэрнатах, у прафкоме;

11) усе жадаюць, каб хвороба стала хутчэй вылечваемай;

12) па мясцоваму, Гомельскаму тэлебачанню або па "Нірэі" адзін раз у тыдзень даваць інфармацыю па ВІЧ-СНІДу з паказам сімптомаў, сіндромаў СНІД і ВІЧ інфіцыраванасці.

С.ЗАЛАТЫХ,
галоўны урач

прафілакторыя ГДУ,
Н.КАРТАШОВА,
дацэнт кафедры АЛФК.

ФИЛОСОФСКИЕ НАБЛЮДЕНИЯ

Мир тесен -- в нем слишком много узких мест.

***

Выйдя из себя, нельзя войти в положение другого.

***

Посмотрев правде в глаза, иные отводят глаза в сторону.

***

Чтобы стать лучше других, надо сначала быть как все.

***

Это не жизнь уходит, это мы от нее отстаем...

***

Многие великие открытия когда-то были просто заблуждениями.

***

Каждое правило гордится своими исключениями.

***

Чем значимее оригинал, тем многочисленнее копии.

***

За словом в карман лезут разве что на экзаменах.

***

Земля наша грешная. Но сколько райских уголков!

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, географічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытым публікацыям. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНИК -- Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў.

Газета набрана і звёрстана на настольна-выдавецкім комплексе ІВЦ ГДУ, адрукавана на фабрыцы "Палесдрук", г.Гомель, вул. Савецкая, 1.

Рэдактар

Ул.П. БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк.

Тыраж 1.000 экз.

Заказ 100.

Падпісана да друку 21.03.97.